

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 20 oktober 2009 (21.10)
(OR. en)**

**14722/09
ADD 2**

**Interinstitutioneel dossier:
2009/0157 (COD)**

**JUSTCIV 210
CODEC 1209**

VOORSTEL - ADDENDUM

van: de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-
generaal van de Europese Commissie
d.d.: 16 oktober 2009
aan: de heer Javier SOLANA, secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger
Betreft: WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
bij het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de
Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning
en de tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten op het
gebied van erfopvolging en betreffende de instelling van een Europese
erfrechtverklaring
- SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

Hierbij gaat voor de delegaties Commissiedocument SEC(2009) 411 definitief.

Bijlage: SEC(2009) 411 definitief

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 14.10.2009
SEC(2009) 411 definitief

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

bij het

voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten op het gebied van erfopvolging en betreffende de instelling van een Europese erfrechtverklaring

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

{COM(2009) 154 definitief}
{SEC(2009) 410}

1. Procedurele kwesties en raadpleging van belanghebbenden

De effectbeoordeling is voorbereid op basis van een studie (hierna "de externe studie" genoemd)¹ die een externe contractant voor de Commissie heeft uitgevoerd met medewerking van de interdepartementale stuurgroep die door het directoraat-generaal Justitie, vrijheid en veiligheid was samengesteld. Vertegenwoordigers van de directoraten-generaal Ondernemingen en industrie, Interne markt en diensten, en Belastingen en douane-unie, alsook het secretariaat-generaal en de juridische dienst van de Commissie maakten deel uit van de stuurgroep.

De effectbeoordeling is gebaseerd op een "*Study on Conflict of Law of Succession in the European Union*", gemaakt door het Duits Notarieel Instituut in november 2002², waarin werd bevestigd dat er praktische problemen bestaan inzake de vererving van goederen en het opstellen van testamenten in gevallen van grensoverschrijvende erfopvolging. Zij is ook gebaseerd op de analyse van 60 antwoorden³ op het groenboek van de Commissie over *erfopvolging en testamenten* [COM(2005) 65] van 1 maart 2005⁴. Ten slotte werd de informatie voor de effectbeoordeling gehaald uit de activiteiten van een door de Commissie opgerichte deskundigengroep (PRM III/IV), die bestond uit onafhankelijk van de lidstaten optredende deskundigen die de verschillende rechtstradities van de EU vertegenwoordigden. In 2006 werd een openbare hoorzitting gehouden over het op erfopvolgingen toepasselijke recht.

2. Probleemomschrijving

2.1. De oorzaken van de huidige problemen

Het resultaat van internationale erfopvolgingen in de EU voldoet dikwijls niet aan de verwachtingen die de overledenen hadden. Daarnaast worden de rechten van (potentiële) erfgenamen, van personen die formeel verwant zijn of een andere band hebben met de overledene, van particuliere en publieke schuldeisers, enz. niet gerespecteerd.

Hoewel de harmonisatie van de materiële regels inzake erfopvolging niet onder de bevoegdheid van de Europese Gemeenschap valt, is het belangrijk in te zien dat die regels, die aanzienlijk verschillen van lidstaat tot lidstaat, aan de basis liggen van de momenteel door de burgers ondervonden problemen.

¹ EPEC, *Impact Assessment Study on Community Instruments on Successions and Wills*, in het kader van kaderovereenkomst DG BUDG nr. BUDG06/PO/01/Perceel nr. 2, ABAC 101908, beschikbaar op de volgende website: [...].

² http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm.

³ Beschikbaar op:
http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/news_contributions_successions_en.htm.

⁴ Beschikbaar op: <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l16017.htm>.

2.1.1. *Verschillen tussen de nationale materiële regels inzake erfopvolging*

1. De **erfdelen van familieleden** verschillen aanzienlijk.
2. Terwijl alle lidstaten testamenten erkennen, aanvaarden sommige lidstaten ingewikkeldere instrumenten om erfopvolging te plannen (bv. **gezamenlijke en wederzijdse testamenten**), die niet in alle lidstaten worden erkend.
3. Alle lidstaten behalve het VK (meer bepaald Engeland en Wales) kennen **de naaste familieleden een gewaarborgd erfdeel toe**, ongeacht wat de overledene bij testamentaire beschikking heeft bepaald.
4. De **procedureregels inzake erfopvolging** verschillen van lidstaat tot lidstaat.
5. De **rechten van ongehuwde partners of van partners van hetzelfde geslacht** verschillen aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat.

2.1.2. *Door burgers ondervonden negatieve gevolgen*

Probleem 1 – Moelijkheden voor de burgers om te voorspellen welk land en welke instantie voor de erfopvolging bevoegd is. Het is mogelijk dat de instanties van twee of meer lidstaten zich bevoegd verklaren om dezelfde erfopvolging te behandelen (positief bevoegdheidsconflict) of dat geen instantie zich bevoegd verklaart om een erfopvolging te behandelen (negatief bevoegdheidsconflict). En zelfs wanneer burgers weten van welke lidstaat de instanties bevoegd zijn, weten zij vaak niet welke instantie in die lidstaat bevoegd is (gerecht, notaris, overheidsdienst).

Probleem 2 – Conflicterende rechtsstelsels die op dezelfde erfopvolging van toepassing zijn. In privaatrechtelijke aangelegenheden is een gerecht niet verplicht om het eigen nationale recht toe te passen. Daarom hebben lidstaten regels om te bepalen van welk land het recht op welke zaak moet worden toegepast ("collisieregels"). Op het gebied van erfopvolging verschillen deze regels van lidstaat tot lidstaat. Aangezien de instanties van meer dan één lidstaat bevoegd kunnen zijn om een bepaalde erfopvolging te behandelen, is het mogelijk dat zij tot een verschillend antwoord komen op de vraag "aan wie wat toekomt". Deze situatie creëert rechtsonzekerheid en verhindert een doeltreffende successieplanning en de wederzijdse erkenning van beslissingen tussen lidstaten.

Probleem 3 – Onvoldoende (beperkte) vrijheid van rechtskeuze voor de erflater. Wanneer een burger die gebruik maakt van de interne markt, zich bewust wordt van de verschillen in het materieel erfrecht en in de collisieregels, is het mogelijk dat hij dit probleem wenst te omzeilen door een testament op te stellen en door een enkel recht te kiezen dat op zijn gehele erfopvolging van toepassing zal zijn. De meeste lidstaten staan echter nog niet toe dat een persoon het recht kiest dat op zijn erfopvolging van toepassing zal zijn⁵.

⁵ In Oostenrijk, Cyprus, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Letland, Litouwen, Luxemburg, Polen, Portugal, Slowakije, Slovenië, Spanje, Zweden en de Tsjechische Republiek is geen rechtskeuze mogelijk. Over Hongarije, Malta en Noord-Ierland is geen informatie beschikbaar.

Probleem 4 – Beperkte erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen en stukken.

Een door een gerecht van een bepaalde lidstaat gegeven beslissing wordt niet automatisch erkend en ten uitvoer gelegd in een ander land waarvan de gerechten over dezelfde kwestie een tegenstrijdige beslissing kunnen geven. Ook door notarissen en andere instanties opgestelde documenten worden niet automatisch erkend en ten uitvoer gelegd.

Probleem 5 – Beperkte erkenning van de hoedanigheid van erfgenaam of van beheerder/executeur.

Thans bestaan er in de lidstaten verschillende soorten bewijsmiddelen om de hoedanigheid van erfgenaam of van beheerder van een nalatenschap aan te tonen. In een lidstaat ten uitvoer gelegde stukken worden normaal gezien niet automatisch erkend in andere lidstaten. Dit leidt tot overlapping van procedures om de hoedanigheid van erfgenaam of van beheerder te bewijzen in het land waar de goederen zich bevinden en tot extra kosten en vertraging.

Probleem 6 – Moeilijkheden om na te gaan of er testamenten bestaan in het buitenland.

Zelfs in zuiver nationale zaken is het niet altijd gemakkelijk voor erfgenamen om na te gaan of de overledene een testament had opgesteld. Deze kwestie ligt nog moeilijker voor burgers die het bestaan van een testament in het buitenland willen nagaan. Deze situatie brengt grote vertraging en extra kosten teweeg alsook onzekerheid over de vraag of zich andere erfgenamen zullen melden.

2.2. Omvang van de problemen

Het is moeilijk om de omvang van de vastgestelde problemen te onderzoeken door een gebrek aan relevante statistieken en beperkte empirische gegevens. Uit de raadplegingen blijkt echter het praktisch belang van de door burgers ondervonden rechtsonzekerheid.

In de EU overlijden jaarlijks ongeveer 4,5 miljoen personen. Ervan uitgaand dat de waarde van de gemiddelde nalatenschap ongeveer 137 000 euro bedraagt (ongeveer 5,5 maal het gemiddelde bruto nationaal inkomen per inwoner), bedraagt de totale waarde van de nalatenschappen 646 miljard euro per jaar.

Er kan redelijkerwijs worden van uitgegaan dat ongeveer 9-10% van het totale aantal erfopvolgingen (ca. 450 000) een ‘internationale’ dimensie heeft. De gemiddelde waarde van die nalatenschappen zou ongeveer het dubbele van de waarde van een gemiddelde nalatenschap bedragen (274 000 euro), wat tot een totaal van ongeveer 123,3 miljard euro per jaar leidt.

Bij dergelijke nalatenschappen kunnen zich problemen voordoen. Zelfs wanneer deze problemen op een redelijke manier worden opgelost, kunnen de kosten van de rechtszaken tussen 2% (2,466 miljard euro) en 5% van de totale waarde van internationale erfopvolgingen (6,165 miljard euro) bedragen. Een gemiddelde van 3% (3,699 miljard euro) van de waarde van de nalatenschappen kan als realistisch worden beschouwd. Bovendien kunnen de kosten van vertraging, die eerder in termen van jaren dan van maanden moet worden uitgedrukt, van dezelfde orde van grootte zijn.

Het aanpakken van deze problemen zou derhalve, zoals door de externe contractant is berekend, voor de EU-burgers jaarlijks ongeveer 4 miljard euro voordelen kunnen opleveren.

3. Doelstellingen

De algemene doelstelling van het voorstel is bij te dragen aan de totstandbrenging van een ware Europese ruimte van civiel recht op het gebied van erfopvolging.

De algemene, specifieke en operationele doelstellingen worden in de volgende tabel samengevat:

Overzicht van de algemene, specifieke en operationele doelstellingen		
Algemene doelstellingen	Specifieke doelstellingen	Operationele doelstellingen
<ul style="list-style-type: none"> Burgers de mogelijkheid bieden hun erfopvolging van tevoren doeltreffend te plannen en te organiseren in een grensoverschrijdende context Waarschijnlijker maken dat de rechten van potentiële erfgenamen, van personen die formeel verwant zijn of een andere band hebben met de overledene, van particuliere en publieke schuldeisers, enz. op een doeltreffende wijze worden gerespecteerd. 	Komen tot een situatie waarin geen parallelle procedures voorkomen en waarin op dezelfde internationale erfopvolging niet meer dan één materieel rechtsstelsel wordt toegepast.	Gemeenschappelijke regels vaststellen over rechterlijke bevoegdheid Gemeenschappelijke regels vaststellen over toepasselijk recht
	De erflater een (beperkte) rechtskeuze toekennen	Geharmoniseerde regels vaststellen die de erflater een beperkte rechtskeuze toekennen
	De erkenning van rechten, relevante akten en beslissingen op het gebied van erfopvolging waarborgen	De regels over de erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke en andere beslissingen en authentieke akten harmoniseren De erkenning van de bevoegdheden van beheerders/executeurs waarborgen De erkenning van de hoedanigheid van erfgenaam waarborgen
	Informatie over het bestaan van testamenten in het buitenland toegankelijker maken	Een Europees systeem oprichten voor het registreren van testamenten en voor het verkrijgen van informatie over het bestaan van testamenten in het buitenland.

4. Beleidsopties

4.1. Omschrijving van de beleidsopties

De beleidsopties zijn in twee verschillende categorieën opgesplitst om rekening te houden met de verschillende in overweging te nemen opties (zie de onderstaande tabel).

Vaststelling van beleidsopties voor het aanpakken van problemen veroorzaakt door verschillen in de nationale wetgeving betreffende erfopvolgingen met grensoverschrijdende elementen (Beleids optie A)

Geen gemeenschappelijke maatregelen op EU-niveau

- Beleidsoptie A.1: status quo

Wetgevende maatregelen van de EU

- Beleidsoptie A.2: harmonisatie van regels inzake rechterlijke bevoegdheid en vaststelling van regels over automatische erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke en andere beslissingen en van authentieke akten
- Beleidsoptie A.3: harmonisatie van collisieregels
- Beleidsoptie A.4: harmonisatie van collisieregels en instelling van een Europese verklaring betreffende erfgenamen en executeurs / beheerders in grensoverschrijdende erfopvolgingen
- Beleidsoptie A.5: harmonisatie van collisieregels en van regels inzake rechterlijke bevoegdheid
- Beleidsoptie A.6: harmonisatie van collisieregels en van regels inzake rechterlijke bevoegdheid en vaststelling van regels over automatische erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke en andere beslissingen en van authentieke akten (A.2 plus A.3)
- Beleidsoptie A.7: harmonisatie van collisieregels en van regels inzake rechterlijke bevoegdheid, vaststelling van regels over automatische erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke en andere beslissingen en van authentieke akten en instelling van een Europese verklaring betreffende erfgenamen en executeurs / beheerders in grensoverschrijdende erfopvolgingen (A.2 plus A.4)

Niet-wetgevende maatregelen

- Beleidsoptie A.8: oprichting van een databank / kennisbeheerssysteem over collisie, regels inzake rechterlijke bevoegdheid en bevoegde instanties
- Beleidsoptie A.9: informatiecampagne over erfopvolging in de gehele EU (wetgeving en bestaande / verwachte instrumenten)

Vaststelling van beleidsopties voor het aanpakken van problemen in verband met het nagaan van het bestaan van testamenten in het buitenland (beleidsoptie B)

Geen gemeenschappelijk optreden op EU-niveau

- Beleidsoptie B.1: status quo

Maatregelen op EU-niveau (wetgeving en financiering)

- Beleidsoptie B.2: aanbeveling van de Commissie over de oprichting van onderling verbonden nationale testamentenregisters en over de organisatie van informatiecampagnes.

- Beleidsoptie B.3: verplichte oprichting van onderling verbonden nationale testamentenregisters.
- Beleidsoptie B.4: oprichting van een centraal EU-testamentenregister.

Niet-wetgevende maatregelen

- Beleidsoptie B.5: creatie van een webpagina over bestaande testamentenregisters en nationale regels.
- Beleidsoptie B.6: nationale informatiecampagnes over testamenten (wetgeving en bestaande / verwachte instrumenten)

4.2. Vergelijking van de opties

In tabel 1 worden de ‘scores’ van de negen beleidsopties A vergeleken.

In tabel 2 worden de scores van de zes beleidsopties B vergeleken.

De beleidsopties worden in categorieën ondergebracht naargelang van hun potentieel om de hierboven onder punt 5 beschreven doelstellingen te bereiken, waarbij tien markeringsstekens (vvvvvvvvvv) erop wijzen dat een optie alle doelstellingen volledig bereikt.

Tabel 1 – Vergelijking van de scores van de beleidsopties A

Doelstellingen/kosten	Beleidsoptie A.1 (Status quo)	Beleidsoptie A.2 (Bevoegdheidsregels & erkenning)	Beleidsoptie A.3 (Collisieregels)	Beleidsoptie A.4 (Collisieregels & verklaring)	Beleidsoptie A.5 (Collisieregels & bevoegdheidsregels)	Beleidsoptie A.6 (A.2 plus A.3)	Beleidsoptie A.7 (A.2 plus A.4)	Beleidsoptie A.8 (Databank)	Beleidsoptie A.9 (Nationale informatie-campagnes)
Komen tot een situatie waarin geen parallelle procedures voorkomen en waarin op dezelfde internationale erfopvolging niet meer dan één materieel rechtsstelsel wordt toegepast.	0	vv	vvvv	vvvvvv	vvvvvvv	vvvvvvvv	vvvvvvvvvv	v	v
De erflater een (beperkte) rechtskeuze toekennen	0	0	vvvvv	vvvvvv	vvvvv	vvvvvvvvv	vvvvvvvvvv	0	0
De erkenning waarborgen van: (i) rechterlijke en andere beslissingen en authentieke akten over internationale erfopvolgingen (ii) de bevoegdheden van administrateurs/executeurs; en, (iii) de hoedanigheid van erfgenaam	0	vvvvv	vv	vvvvvv	vvv	vvvvvvvv	vvvvvvvvvv	0	0
Informatie over het bestaan van testamenten in het buitenland toegankelijker maken	0	0	-	-	-	-	-	0	0
Totaalscore:	0	7	11	18	10	25	30	1	1
Economische effecten	Thans: 4 miljard euro/jaar; mogelijke verdubbeling van de kosten in 10 jaar.	Kostenbesparing: max. 10%	Kostenbesparing: max. 15%	Kostenbesparing: max. 15%	Kostenbesparing: max. 15%	Kostenbesparing: max. 20%	Kostenbesparing: max. 30%	Kostenbesparing: onbeduidend	Kostenbesparing: onbeduidend

Tabel 2 – Vergelijking van de scores van de beleidsopties B

Doelstellingen/kosten	Beleids optie B.1 (Status quo)	Beleids optie B.2 (EG-aanbeveling over onderling verbonden nationale registers & informatiecampagnes)	Beleids optie B.3 (Verplichte oprichting van onderling verbonden nationale testamentenregisters)	Beleids optie B.4 (Centraal EU-testamentenregister)	Beleids optie B.5 (Webpagina over nationale testamentenregisters en nationale regels)	Beleids optie B.6 (Nationale informatie-campagnes)
Komen tot een situatie waarin geen parallelle procedures voorkomen en waarin op dezelfde internationale erfopvolging niet meer dan één materieel rechtsstelsel wordt toegepast.	0	vv	vvv	vvvv	v	v
De erflater een (beperkte) rechtskeuze toekennen	0	0	0	0	0	0
De erkenning waarborgen van: (i) rechterlijke en andere beslissingen en authentieke akten over internationale erfopvolgingen (ii) de bevoegdheden van administrateurs/executeurs; en, (iii) de hoedanigheid van erfgenaam	0	v	v	v	0	0
Informatie over het bestaan van testamenten in het buitenland toegankelijker maken	0	vv	vvv	vvvv	v	v
Totaalscore	0	5	7	9	2	2
Economische effecten	Thans: 4 miljard euro/jaar; mogelijke verdubbeling van de kosten in 10 jaar.	Kostenbesparing: max. 1-2%	Kostenbesparing: max. 1-2%	Kostenbesparing: max. 2%	Kostenbesparing: onbeduidend	Kostenbesparing: onbeduidend

4.3. Voorkeursoptie

In het licht van de beoordeling in tabellen 1 en 2 geniet een combinatie van de beleidsopties A.7 en B.2 de voorkeur. De eerste beleidsoptie zou zowel de huidige als potentiële problemen aanpakken en tot de grootste kostenbesparing leiden (maximum 30%). Het is immers de meest ambitieuze optie, die daarom verdergaat dan de andere opties wat de aan te pakken uitdagingen betreft. Hoewel beleidsoptie B.2 niet de hoogste score krijgt, is het de voorkeursoptie op grond van het feit dat het nagaan van het bestaan van testamenten in de eerste plaats een nationaal probleem is en dat waarschijnlijk ook zal blijven op lange termijn en omdat het niet verplicht is testamenten te registreren (wat wil zeggen dat het register alleen kan bevestigen dat geen testament is geregistreerd en niet dat er geen testament bestaat). Deze analyse wordt bevestigd door belanghebbenden.

4.4. De mogelijke omvang en aard van de effecten van de voorkeursoptie

De voorkeursopties zouden mogelijke bevoegdheidsconflicten kunnen vermijden. Een snellere afhandeling van de erfopvolging zou mogelijk worden, aangezien de bevoegde instanties niet meer geconfronteerd zouden worden met mogelijke tegenstrijdige nationale regels om te bepalen welk materieel recht de vraag beheerst "wie er erft". Door de invoering van een beperkte rechtskeuze voor de erflater zouden burgers hun erfopvolging beter kunnen plannen.

De erkenning van de hoedanigheid van erfgenaam of van de bevoegdheden van executeurs/beheerders en van beslissingen zou zijn gewaarborgd. Bijgevolg zouden de rechtskosten lager zijn en zou er minder vertraging zijn.

De aanbeveling van de Commissie zou de oprichting door de lidstaten van compatibele en inter-operabele testamentenregisters bespoedigen, hetgeen het nagaan van het bestaan van testamenten in andere lidstaten zou vergemakkelijken. Informatiecampagnes zouden ertoe kunnen leiden dat meer burgers testamenten opstellen en laten registreren, wat de erfopvolgingsprocedures zou versnellen en daardoor minder vertraging en minder rechtskosten zou teweegbrengen. De positieve gevolgen van het register zouden beperkt kunnen zijn omdat er geen verplichting zou zijn om de testamenten te laten registreren.

In het algemeen zou de voorkeursoptie het waarschijnlijker maken dat de rechten van alle bij een erfopvolging betrokken personen effectief en efficiënt zouden worden gerespecteerd.

De voorkeursoptie is in overeenstemming met de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie neergelegde grondrechten.

4.5. De kosten van de voorkeursoptie

Volgens ramingen kan de voorkeursoptie leiden tot een kostenbesparing van 32% van de 4 miljard euro kosten die voortvloeien uit de huidige problemen; dat is 1,3 miljard euro.

De procedure voor de aanneming en de tenuitvoerlegging van de voorkeursoptie zou op EU-niveau en op nationaal niveau **financiële kosten** teweegbrengen, hoofdzakelijk kosten voor administratief werk om de noodzakelijke wetgeving tot stand te brengen, de kosten voor het instellen en beheren van een testamentenregister en de kosten voor informatiecampagnes.

Hoewel de voorkeursoptie door de harmonisatie van de regels inzake toepasselijk recht tot een vermindering van de honoraria voor **beoefenaars van juridische beroepen** zou leiden, zou dit er niettemin ook toe leiden dat hun omzet stijgt door de toename van de waarde van nalatenschappen en het groeiend aantal internationale zaken. Daarnaast zullen de nieuwe regels de voorspelbaarheid voor burgers verhogen. Waarschijnlijk zullen meer burgers hun erfopvolging van tevoren willen organiseren, en daarbij een beroep doen op de diensten van beoefenaars van juridische beroepen. In de rechtspraak zijn er, net zoals bij elke andere professionele dienst, steeds marktveranderingen en de uit de voorkeursoptie voortvloeiende veranderingen zullen waarschijnlijk gering zijn en zich geleidelijk voordoen⁶.

Aangezien fiscale regels uitdrukkelijk uit de werkingssfeer van de voorgestelde verordening worden uitgesloten, zou de voorkeursoptie **fiscaal neutraal** zijn. Daardoor zou de verordening geen wijzigingen teweegbrengen in de nationale wetgeving van de lidstaten betreffende successiebelastingen. Dit is het geval omdat de regels tot aanwijzing van de lidstaat die bevoegd is voor de inning van successierechten op een bepaalde nalatenschap (die in het algemeen uit bilaterale verdragen voortvloeien) volledig losstaan van de regels tot vaststelling van het op de erfopvolging toepasselijke burgerlijk recht.

De voorkeursoptie kan eventueel indirecte gevolgen hebben op het bedrag van de door een lidstaat geïnde successierechten (bv. voor een bankrekening zal, wanneer de erfgenaam volgens het thans toepasselijke recht een persoon met verblijfplaats in lidstaat A is, terwijl de erfgenaam volgens het recht dat van toepassing is krachtens de toekomstige verordening in lidstaat B is gevestigd, lidstaat A de successierechten niet langer kunnen innen). Deze gevolgen zouden echter bijkomstig en indirect zijn.

De voorgestelde verordening draagt er niet toe bij dat op internationale erfopvolgingen toepasselijke belastingssystemen minder complex worden en dat dubbele belasting van burgers word vermeden. Het is immers om juridische en politieke redenen duidelijk onmogelijk om het bestaande stelsel te wijzigen in het kader van deze verordening. Grensoverschrijdende erfopvolgingen kunnen dan ook aanleiding geven tot tegenstrijdigheden tussen nationale belastingregelingen die kunnen leiden tot dubbele belasting of discriminatie. De Commissie is voornemens om in de loop van 2010 een mededeling voor te stellen om deze kwesties te behandelen.

4.6. Toegevoegde waarde van de EU

De voorkeursoptie levert aanzienlijke toegevoegde waarde van de EU op. Zij heeft het potentieel om het vertrouwen in de interne markt te bevorderen en om de mobiliteit van EU-burgers te vergemakkelijken. De aangepakte problemen zijn gedeeltelijk het gevolg van de werking van de interne markt en mochten die niet worden opgelost, zou het vertrouwen in de interne markt van de EU en de EU-ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid zonder binnengrenzen worden geschaad. Grensoverschrijdende erfopvolgingen zijn voor EU-burgers duurder en vergen meer tijd dan nationale erfopvolgingen. De voorkeursoptie zou het leven van de moderne en mobiele EU-burgers vergemakkelijken.

⁶ Zie ook bijlage 4 voor meer informatie.

5. Toezicht en evaluatie

Om toezicht te houden op de doeltreffende uitvoering van de verordening alsook op het welslagen van de aanbeveling over de oprichting van met elkaar verbonden testamentenregisters en informatiecampagnes, zal de Commissie regelmatig controles uitvoeren en verslag uitbrengen. De externe studie bevat veel nuttige suggesties over mogelijke toezichts- en evaluatie-instrumenten en concrete indicatoren waarmee de Commissie rekening zal houden.